

تامین مالی پروژه ها از طریق سرمایه گذاری متقاضیان بخش خصوصی در تا سیاست عمومی

ابوالفضل اسدی

معاون برنامه ریزی و تحقیقات شرکت برق منطقه ای یزد

abasadiz@gmail.com

علیرضا کازرانی نژاد

مدیر دفتر بودجه شرکت برق منطقه ای یزد

Ark1352@yahoo.com

چکیده:

متاسفانه در سالهای اخیر کمبود شدید نقدینگی، صنعت کشور به ویژه صنعت برق را دچار بحران های جدی نموده و عملیات اجرایی پروژه های جدید را متوقف و روند اجرایی سایر پروژه ها (با پیشرفت فیزیکی بالا) را با کندی قابل ملاحظه ای مواجه نموده است . ادامه این روند تامین برق پایدار و مطمئن جهت متقاضیان کشور را با چالش های جدی مواجه نموده است .
به منظور بردن رفت از این بحران ضروریست تا با انتخاب موثرترین روش تامین منابع مالی، نسبت به جذب نقدینگی لازم اقدام و با اجرای به موقع پروژه ها به تحقق اهداف اولیه شرکت دست یافت .

در راستای تعیین موثرترین روش تامین منابع مالی با تشکیل کارگروهی تخصصی نسبت به شناسایی روش های متفاوت تامین منابع مالی اقدام و هریک از روش ها با معیارهای خاص مورد ارزیابی قرار گرفت . با انتقاء به ویژگی خاص استان (صنعتی بودن) و رشد چشمگیر صنعت در سال های اخیر (به ویژه صنعت فولاد) روش "تامین منابع مالی پروژه ها از طریق سرمایه گذاری متقاضیان بخش خصوصی در تاسیسات عمومی " شناسایی و اجرا گردید . در این روش با فرض تامین منافع سرمایه گذار از جمله اطمینان نسبی جهت بهره برداری به موقع پروژه ها ، تسريع در روند اجرایی پروژه ، کاهش قیمت تمام شده و ... ، نسبت به جذب نقدینگی متقاضیان بخش خصوصی اقدام، و با فرض تامین منافع سرمایه پذیر از جمله مالکیت تاسیسات جدید با کمترین میزان سرمایه گذاری ، کاهش حجم فعالیت های شرکت و ...، پروژه ها به موقع به بهره برداری خواهند رسید .

کلمات کلیدی: نقدینگی، منابع تامین مالی، سرمایه گذاری متقاضیان در تاسیسات عمومی، سرمایه گذار، سرمایه پذیر

مقدمه :

یکی از اهداف اصلی شرکتهای برق منطقه‌ای تامین برق مستمر و با کیفیت جهت مشترکین و متقاضیان می‌باشد. شاید احداث و توسعه تجهیزات شبکه تولید، انتقال، فوق توزیع و توزیع را بتوان یکی از مهم‌ترین روشهایی تحقق این هدف محسوب نمود. از طرفی احداث و توسعه این تجهیزات مستلزم تامین منابع مالی (نقدینگی) است.

تامین منابع مالی را می‌توان یکی از مضلاعتی دانست که از دیرباز ذهن انسان را با خود درگیر نموده و امروزه نیز با تشکیل سازمانها و شرکتها ای بزرگ، تامین منابع مالی بیش از هر زمان دیگر اهمیت یافته تا آنجایی که برخی نقدینگی را بحران هزاره سوم دانسته‌اند. ضروریت شرکت‌ها به منظور پشت سرگذاشت این بحران و تحقق اهداف اولیه خود، روش‌های متعدد تامین منابع مالی را شناسایی و با انتخاب بهترین روش نسبت به تامین منابع مالی خود اقدام نمایند.

روشهای گوناگونی نظیر عرضه اوراق مشارکت، وام از بانک توسعه اسلامی، فاینانس، مصکوک، فروشنیرو گاهها، فیبر نوری، فروش اموال مازاد، استفاده حداکثری از ظرفیت انبار، وام بانکی، سرمایه‌گذاری متقاضی در تاسیسات عمومی و مدیریت هزینه به منظور تامین منابع مالی وجود دارد که در این تجربه امکان سنجی اجرای روشهای مذکور بررسی و چگونگی انتخاب بهترین روش بررسی می‌گردد. اشاره به این نکته ضروری است که در شرایط حاضر (تحريم، کاهش اعتبارات و بحران نقدینگی) شرکت‌های برق منطقه‌ای می‌توانند با تمرکز بر برونو سپاری (مشارکت مردمی و خصوصی سازی) نسبت به تامین منابع مالی مورد نیاز توسعه پژوهه‌های خود اقدام نمایند.

تعريف واژگان :

در این بخش به مفاهیم و واژگانی که به درک موضوع کمک بیشتری خواهند نمود می‌پردازیم.

- تامین مالی: نقدینگی یا توانایی افزایش پول نقد جهت تامین نیازهای جاری و سرمایه‌ای.

- منابع تامین مالی: روش‌های مختلف جذب نقدینگی.

- سرمایه‌گذاری متقاضیان در تاسیسات عمومی: استفاده از نقدینگی بخش خصوصی در احداث تاسیسات.

- سرمایه‌گذار: در این مقاله منظور از سرمایه‌گذار متقاضیان بخش خصوصی می‌باشد.

- سرمایه‌پذیر: در این مقاله منظور از سرمایه‌پذیر شرکت‌های برق منطقه‌ای می‌باشند.

مسائله و ضرورت :

کاهش اعتبارات، بحران نقدینگی، افزایش نرخ ارز، تورم ... رامی‌توان از عواملی محسوب نمود که عملیات اجرایی پژوهه‌ها را با تاخیر مواجه نموده و ادامه این روند می‌تواند شرکت‌ها و سازمان‌ها (از جمله شرکت‌های برق منطقه‌ای) را در تحقق اهداف اولیه خود همچون تامین برق پایدار و مطمئن جهت متقاضیان و مشترکین را در معرض تهدید جدی قراردهد.

در این مقاله با چگونگی شناسایی مشکلات اساسی سازمان، انتخاب مشکل تامین منابع مالی بعنوان یکی از مهمترین مشکلات اساسی سازمان، بررسی روش‌های مختلف تامین منابع مالی، تجزیه و تحلیل هر یک از روشهای، انتخاب بهترین و موثرترین روش بعنوان یک تجربه مدیریتی، چگونگی پیاده سازی و نتایج حاصله بیان شده است.

روش و مراحل انجام مطالعه :

در مرحله انجام مطالعه، مشکلات اساسی سازمان شناسایی و با انتخاب موضوع تامین منابع مالی به عنوان یکی از مشکلات اساسی سازمان به محدودیت‌های هر یک از روشهای تامین منابع مالی اشاره می‌گردد. سپس هر یک از روشهای با شاخص‌هایی مورد ارزیابی قرار گرفته و نهایتاً موثر ترین روش تامین منابع مالی شناسایی می‌گردد. در ادامه به شرح هر یک از این مراحل می‌پردازیم:

۱- شناسایی مشکلات اساسی سازمان :

با هدف تعیین مشکلات اساسی سازمان و بمنظور ارتقای عملکرد سازمانی، با برگزاری جلسات متعدد با حضور مدیران ارشد سازمان و مشاور بیرون سازمانی، نقاط قوت و ضعف سازمان، فرصتها و تهدیدهای بیرونی و چالشها از طریق جلسات طوفان فکری شناسایی و مورد بحث قرار گرفت. با بررسی مسائل اصلی سازمان عمدۀ ترین آنها بشرح ذیل شناسایی گردید :

- مسائل انگیزشی نیروی انسانی
- تعامل با پیمانکاران و تامین کنندگان تجهیزات
- تامین منابع مالی (نقدینگی) پروژه ها

بر این اساس تامین منابع مالی عنوان یکی از مهمترین مشکلات اساسی سازمان شناسایی و مورد تحلیل قرار گرفت.

۲- شناسایی انواع روش‌های مختلف تامین منابع مالی :

در این مرحله ۱۱ روش تامین منابع مالی مورد شناسایی و مطالعه قرار گرفت. جهت شناسایی این روشها از منابع مکتوب، اسناد بالا دستی صنعت برق، جلسات طوفان فکری با مدیران میانی و ارشد سازمان استفاده گردیده که در ادامه به اختصار توضیح داده خواهد شد.

اوراق مشارکت

اوراق مشارکت اوراق بهادر بانام یا بی نامی است که به موجب قانون بامجزه‌بانک مرکزی به قیمت اسمی مشخص و برای مدت معین، بمنظور تامین بخشی از منابع مالی موردنیاز طرحهای عمرانی - انتفاعی دولت مندرج در قوانین بودجه منتشر و به سرمایه گذارانی که قصد مشارکت در اجرای طرحهای یادشده را دارند از طریق عرضه عمومی واگذاری گردد.

وام از بانک توسعه اسلامی

بانک توسعه اسلامی (IDB) با هدف پیشبرد توسعه اقتصادی و پیشرفت اجتماعی کشورهای عضو جوامع مسلمان کشورهای غیرعضو در سراسر جهان براساس اصول دین اسلام تأسیس گردید.

شرکتها میتوانند پس از تهیه مقدمات نسبت به مبادله موافقت نامه با بانک توسعه اسلامی اقدام و از منابع حاصله جهت پیشرفت پروژه ها استفاده نمایند.

فاینانس

تامین سرمایه لازم توسط یک موسسه جهت اجرای پروژه اقتصادی در کشور خریدار

مصکوک

اصطلاح مصکوک برگرفته از واژه عربی صکوک به معنای چک، نوشته بدھکار و قبض بدھی است و به طور معمول به عنوان اوراق قرضه اسلامی تعریف می شود. تمايزی که میان این دو تعریف از مصکوک وجودارد اساسی و مهم است چرا که باتاکید برای نتفاوت هدف از بکارگیری مصکوک به عنوان ابزاری جدید در بانکداری اسلامی تقليداً اوراق قرضه مبتنی بر بهره در بانکداری معمول نیست بلکه ايجاد ابزاری ابتکاری است که منطبق بر قوانین شريعت اسلام می باشد. مصکوک در اصل ابزاری است که با استفاده از مکانیزم های مالیه اسلامی، در عین تطابق با دین مبين اسلام کارائی و جامعیت دیگر ابزارها را نیز داشته باشد.

در قانون بودجه سالهای ۹۰ و ۹۱ فروش نیروگاهها و تخصیص منابع حاصله از آن به طرحهای نیمه تمام و رد دیون پیمانکاران (مطلوبات حسابرسی شده پیمانکاران) پیش بینی گردیده بود.(بند ۸-۷ و جزء ۳-۲۴ قانون بودجه ۹۱)

استفاده از شبکه انتقال انرژی به عنوان بستر انتقال داده

در عصر ارتباطات وجود شبکه پایدار و مطمئن ارتباطی یکی از اصول اولیه پیشرفت جوامع بشری محسوب می‌گردد. شبکه فیبرنوری بستری مطمئن و پایدار به منظور انتقال اطلاعات - با سرعت و پهنای باند بالا - محسوب می‌گردد. از طرفی میتواند بعنوان منبع درآمدی برای مالک و عاملی مهم برای توسعه کشور و استفاده سایر شرکتها و نهادهای مختلف از شبکه اجرا شده محسوب گردد.

فروش اموال مازاد و سایر داراییها

شرکتها میتوانند اموال مازاد خود را شناسایی و با فروش آنها نسبت به تامین منابع مالی خود اقدام نمایند.

استفاده حداکثری از ظرفیت انبار

در کلیه شرکتها و سازمانها یکی از مهمترین بخشها را نیازمند تجهیزات گران و آسیب پذیر بودن آنها، انبار و انبارداری به یکی از مهمترین مباحث این صنعت به شمار می‌آید. یک مسئله مهم در انبار نگهداری کالا و جلوگیری از خواست سرمایه است که اگر بر هر دو موضوع به دیده حفظ منافع سازمان نگریسته شود می‌تواند از ضررها مادی و هزینه‌های فرست ازدست رفته برای سازمان و شرکتها جلوگیری کند.

مدیریت هزینه (جاری و سرمایه ای)

شرکتها میتوانند با شناسایی هزینه‌های جاری و اولویت بندی آنها براساس ضرورت و... نسبت به مدیریت هزینه‌های جاری اقدام نمایند. از طرفی با شناسایی پروژه‌های سرمایه ای و نیازمندی بر اساس بهبود بهره برداری و افزایش قابلیت اطمینان شبکه و... اولویت بندی و تخصیص نقدینگی انجام پذیرد.

وام بانکی

شرکتها میتوانند از طریق استقراض از سیستم بانکی کشور(وام) نسبت به تامین منابع مالی خود اقدام نمایند.

تامین مالی پروژه از طریق سرمایه گذاری متقارن در تاسیسات عمومی

یکی از روشهای تامین منابع مالی، جذب نقدینگی متقارن با بخش خصوصی توأم با تامین منافع سرمایه پذیر و سرمایه گذار می‌باشد.

۳- بررسی محدودیتهای هریک از روشهای تامین مالی :

به منظور انتخاب بهترین روش تامین منابع مالی در ابتدا با تشکیل کارگروهی تخصصی بنام تامین منابع مالی و با حضور مدیریت عامل، تعدادی از معاونین و مدیران شرکت هریک از روشهای منابع تامین مالی بر اساس شاخص‌هایی (نظیر مدت زمان اخذ وام، منابع(نقدینگی) مورد انتظار، سهولت انجام کار، محدودیت‌های قانونی، کارمزد پرداختی و...) مورد ارزیابی قرار گرفت. ارزیابی‌های حاصله بر اساس نتایج جلسات و مطالعات صورت گرفته به بشرح ذیل می‌باشد :

محدودیت‌های اوراق مشارکت

در سالهای اخیر شرکتهای برق منطقه‌ای با اقداماتی موفق به به انتشار اوراق مشارکت گردیدند. بدھی شرکتهای برق به سیستم بانکی، تورم، سود نسبتاً پایین اوراق منتشره، زمان عرضه اوراق (روزهای پایانی سال) و... را از عواملی میتوان دانست که به عدم تحقق منابع پیش‌بینی شده منتهی گردید. (عنوان مثال در سال ۹۱ فقط نیم درصد از اوراق منتشره به فروش رسید که با توجه به بدھی شرکتهای برق منطقه‌ای به سیستم بانکی و لزوم سپرده بخشی از نقدهای حاصله نزد بانکها، عملاً منابعی از این روش به شرکتها تخصیص نیافرته است).

محدودیت‌های وام از بانک توسعه اسلامی و فاینانس

بانک توسعه اسلامی هرسه سال یک مرتبه پژوهه‌های پیشنهادی را بررسی و مورد تصویب قرار میدهد. پس از تصویب نیز اقداماتی لازم است که نهایتاً از این روش عنوان یک هدف بلند مدت جهت تامین منابع مالی میتوان استفاده نمود. فاینانس نیز همانند وام از بانک توسعه اسلامی، زمانی بوده و برخلاف وام از بانک توسعه اسلامی (با بهره پایین) از بهره نسبتاً بالایی برخوردار میباشد.

علاوه بر این، شرایط کنونی - تحریم - فاینانس رامحدود به کشورهای خاص و آن هم با محدودیت‌هایی همراه نموده است. با وجودیکه روش‌های اخذ وام از بانک توسعه اسلامی و فاینانس می‌تواند روش مناسبی برای تامین منابع مالی باشد لکن محدودیت مدت زمان اخذ وام و پیچیدگی‌های موجود در مراحل انجام کار سبب گردید این روشها در اولویت قرار نگیرند.

محدودیت‌های مسکوک

مسکوک خود دارای مکانیزمی است که تاکنون بستر آن جهت انتشار در صنعت برق کشور لحاظ نگردیده است.

عدم تهییه دستور العمل یکنواخت شرکتهای برق منطقه‌ای از طرف شرکت مادر تخصصی (توانیر) و عدم آشنایی با مکانیزم این روش و به تبع آن افزایش ریسک سبب گردید روش مربوطه در اولویت قرار نگیرد.

محدودیت‌های فروش نیروگاه

عمده منابع حاصله به رد دیون (بدھیهای) دولت تخصیص یافته و فقط تعداد محدودی از شرکتهای برق منطقه‌ای آنهم بخش ناچیزی از منابع را جذب نموده اند.

محدودیت‌های استفاده از شبکه انتقال انرژی به عنوان بستر انتقال داده

باتوجه به بستر مناسب صنعت برق در این زمینه (شبکه انتقال نیروی برق)، امکان استفاده از این شبکه در راستای توسعه شبکه فیبرنوری وجود دارد. عملیاتی نمودن این روش میتواند از سرمایه گذاری دیگر شرکتها کاسته و از طریق اجاره شبکه موجود مشکل ارتباطات مورد نیاز کشور را مرتفع نماید.

لازمه تحقیق این امر تدوین و ابلاغ دستورالعمل مربوطه توسط شرکت توانیر عنوان مالک شبکه‌های انتقال کشور و هماهنگی با سایر نهادها و دستگاههای اجرایی از جمله شرکت مخابرات ایران میباشد.

محدودیت‌های فروش اموال مازاد

با توجه به اقدامات گذشته شرکتهای برق منطقه‌ای در سالهای قبل از جمله فروش مهمانسرا و... منابع قابل توجهی از این روش حاصل نمیگردد. ضمناً در مواردی نیز محدودیت‌های قانونی وجود دارد.

محدودیت‌های استفاده حداکثری از موجودی انبار

در سالهای اخیر انبارهای شرکتهای برق منطقه ای با توجه به افزایش نرخ ارز، تحریم تجهیزات، کاهش اعتبارات و شرایط نقدینگی با کمبود تجهیزات مواجه گردیده است. اشاره به این نکته نیز ضروریست در روش پیشنهادی (تامین منابع مالی از طریق بخش خصوصی) (اسعی بر استفاده حداکثری از همین موجودی بعنوان آورده و مشارکت شرکت لحاظ گردیده است.

محدودیتهای مدیریت هزینه

مدیریت هزینه در زمینه هزینه های جاری (حقوق و دستمزد) با توجه به تورم بالای چند سال اخیر و محدودیتهای قانونی نمی تواند موثر واقع گردد. از طرفی کاهش هزینه های جاری اگر با دقت انجام نگیرد می تواند در مسائل انگیزشی پرسنل تاثیر گذاشته و با کاهش انگیزه اثرات نامطلوبی بر فعالیتهای مالی شرکت بگذارد.

مدیریت هزینه های سرمایه ای - علیرغم اقداماتی نظیر مهندسی ارزش و... با توجه به عدم نقدینگی، رکود پروژه ها و شرایط تحریم نمیتواند موثر واقع گردد.

توضیح اینکه کمبود نقدینگی، عملیات اجرایی پروژه های جدید را متوقف و روند اجرایی سایر پروژه ها (با پیشرفت فیزیکی بالا) را با کندی مواجه نموده است. همچنین پایین بودن نسبی بهره وری در اکثر شرکتهای دولتی و نگاه خدمت رسانی به این شرکتها (بجای بنگاه اقتصادی) باعث گردیده کمتر به مدیریت هزینه توجه گردد.

محدودیتهای وام بانکی

در چند سال اخیر با توجه به بدھی صنعت برق به بانکها عملاً پرداخت وام به شرکتهای برق منطقه ای با مشکل مواجه گردیده است. در ضمن استفاده از این تسهیلات مستلزم پرداخت سود بانکی می باشد.

محدودیت تامین مالی پروژه از طریق سرمایه گذاری متقاضی در تاسیسات عمومی

این روش برای متقاضیانی قابلیت اجرا دارد که سرمایه گذاری آنها در تاسیسات عمومی منجر به دستیابی هر چه سریع تر آنها به سود اقتصادی گردد. بعارتی دیگر بازگشت سرمایه آن بالا تر باشد. با توجه به شرایط اقتصادی کشور استان های صنعتی در اولویت استفاده از این روش می باشدند.

۴- انتخاب بهترین روش :

در انتخاب بهترین روش، هر یک از روشهای تامین منابع مالی بوسیله کارگروه مربوطه با شاخص هایی (نظیر محدودیتهای قانونی، مدت زمان اخذ منابع، ریسک پذیری، سهولت تامین و...) مورد ارزیابی قرار گرفت که نهایتاً روش "تامین منابع مالی از طریق سرمایه گذاری بخش خصوصی" با فرض تامین منافع سرمایه گذار (متقاضی بخش خصوصی) و سرمایه پذیر (شرکت برق منطقه ای) (عنوان برترین و موثرترین روش انتخاب گردید.

اشاره به این نکته ضروریست که یکی از دغدغه های همیشگی متقاضی بخش خصوصی در شرایط بحران نقدینگی تامین منابع مالی از طرف وی و صرف آن در هزینه های جاری (با سایر پروژه ها) شرکت سرمایه پذیرمی باشد.

انتخاب روش مذکور به متقاضی این اطمینان نسبی را می دهد که وجهه پرداختی وی صرف سایر پروژه های سرمایه پذیر نگردیده و پروژه مربوطه به موقع آماده بهره برداری می گردد.

یکی دیگر از ویژگیهای روش انتخابی تسریع در روند اجرایی پروژه و کاهش قیمت تمام شده می باشد.

۵- اجرا و پیاده سازی روش "تامین منابع مالی از طریق سرمایه گذاری بخش خصوصی "

۱-۵) شناسایی روشهای مختلف تامین مالی از طریق سرمایه گذاری بخش خصوصی

کارگروه مربوطه با مطالعه روش‌های موجود و تشکیل جلسات متعدد و تبادل نظر، روش‌های ذیل را پیشنهاد نمود:

- مشارکت نقدي مقاضي: از مقاضي به اندازه سهم استفاده از تاسيسات احادي، نقديگي اخذ می گردد.

- مشارکت نقدي با پرداخت سهم سرمایه پذير. مقاضي کليه وجود لازم جهت ايجاد تاسيسات را پرداخت و پس از پایان پروژه به منظور تخصيص سهم سرمایه پذير با عدم پرداخت قبوض برق خود اقدام می نماید.

با توجه به واريز مبالغ مربوط به قبوض برق به حساب خزانه عملاً اين روش کارايی خود را از دست می دهد.

- مشارکت غيرنقدي: احداث بخشی از تاسيسات - نظير پست - بهده سرمایه گذار و احداث بخش ديگري از تاسيسات - نظير خط - بهده سرمایه پذير می باشد. اشاره به اين نكته ضروريست ، نظارت عاليه به منظور اجرای صحيح و استاندارد عمليات اجرائي پروژه توسيط معاونت طرح و توسيع شركت برق منطقه اي انجام می گيرد.

۲-۵) شناسايي مقاضيان ۷ مگاوات به بالا

کليه مقاضيان بالفعل و بالقوه شناسايي و از بين آنها مقاضيان بالاي ۷ مگا وات شناسايي و مقاضيان زير ۷ مگا وات به شركت توزيع برق معرفی گردید.

۳-۵) امكان سنجي فني

امكان واگذاري انشعاب و فروش انرژي به مقاضي بخش خصوصي از لاحاظ فني مورد بررسی قرار می گيرد.

۴-۵) تعامل با مقاضي به منظور انتخاب روش مناسب: با دعوت از مقاضي و تشکيل جلسات متعدد، هر يك از روش‌های ۳گانه فوق مورد بررسی قرار گرفته و نهاييتاً يك از روش هاي مشارکت انتخاب ميگردد.

۵-۵) پیشنهاد به توانير و اخذ مجوز

۶-۵) انعقاد قرارداد با مقاضي و اجرائي نمودن آن

نتيجه گيري و جمع بندی :

با انتخاب روش " تامين منابع مالي پروژه ها از طریق سرمایه گذاری بخش خصوصی "، در يك دوره زمانی چهار ساله بالغ بر ۱۰،۲۱۸،۰۰۰ ميليون ريال سرمایه گذاری بر روی شبکه عمومی، انتقال و فوق توزيع انجام گرفته است.

با توجه به اينكه مطابق قانون، تاسيسات احادي مقاضي بخش خصوصي در پایان عمليات احداث به شركتهاي برق منطقه اي منتقل ميگردد، ميتوان به افزايش قابل ملاحظه داراييهای شركت سرمایه پذير (شرکت برق) اشاره نمود.

يکي ديگر از دستاوردهای اين تجربه کاهش تصدی گري و همچنین کاهش حجم بخشی از فعالیتهاي شركت می باشد. يا بعبارتی بخشی از فعالیتها که در راستای ماموریت اصلی شركت نمی باشد، حذف گردیده است. بعنوان مثال فعالیتهای برخی از واحدهای شركت نظير اجرا و پيگيري پروژه ها توسط معاونت طرح و توسيعه، برگزاری مناقصه و عقد قرارداد توسط امور تدارکات، پرداخت توسط امور مالي و ... حذف و با کاهش حجم فعالیتها از نيروي انساني موجود درسایر واحد ها استفاده گردیده است.

جلوگيري از خواب سرمایه يكى ديگر از دستاوردهای اين تجربه است. از آنجايي که مقاضي بر اساس نيازهای واقعی خود اقدام به ايجاد تاسيسات عمومي و اختصاصي می نماید لذا شركت با ايجاد تاسيسات بلا استفاده مواجه نخواهد شد.

در سالهای اخير با وجود تحريم و افزايش نرخ ارز، هزينه تمام شده قراردادها افزایش يافته و اين امر سبب كندی يا توقف عمليات اجرائي پروژه ها گردیده است. بخش خصوصي (برخلاف شركتهاي دولتي که تابع محدودитеهاي قانوني و... است) (ميتواند بدليل صرفه اقتصادي و بازگشت سريعتر سرمایه، مسایل مرتبط را حل و فصل و پروژه را در موعد مقرر به اتمام برساند.

بدليل نبود محدودитеهاي قانوني در معاملات بخش خصوصي ، هزينه تمام شده و زمان انجام پروژه توسط مقاضي کمتر شده است. به عنوان مثال ميتوان به زمان احداث پستهای ۴۰۰ کيلولت شيرکوه و سرو با مشارکت بخش خصوصي اشاره نمود.

با عنایت به اینکه سرمایه گذاری در تاسیسات عمومی از طریق متقاضی بخش خصوصی انجام می‌گیرد لذا با انتخاب این روش، ریسک سرمایه گذاری سرمایه پذیر (شرکت برق) به حداقل می‌رسد. توضیح اینکه گاها شرکتهای برق منطقه‌ای ضمن انعقاد قرارداد با متقاضی (قرارداد فروش انرژی) و پیمانکار (قرارداد احداث تاسیسات) نسبت به احداث تاسیسات اقدام می‌نمایند. این در حالی است که پس از احداث، متقاضی بنا بدلاً لیل مختلف از جمله ور شکستگی نمی‌تواند از ظرفیت ایجاد شده استفاده نماید.

منابع :

- قانون بودجه (۱۳۹۱)، معاونت راهبردی ریاست جمهوری، بند ۷-۸ و جزء ۳-۲۴ قانون بودجه
- قانون بودجه (۱۳۹۲)، معاونت راهبردی ریاست جمهوری
- قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت، (۱۳۸۰)، سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور
- بخشنامه وزارت نیرو، (۱۳۹۱)، بخشنامه ۱۶۰۹۷/۵/۲۸ مورخ ۱۳۹۱ وزیر نیرو

نویسنده: علیرضا کازرانی نژاد- مدیر دفتر بودجه شرکت برق منطقه ای یزد
آدرس: یزد - بلوار دانشجو - جنب پارک شادی